

Handläggare
Eva Fagerhem
Telefon: 08-508 20 114

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2018-06-14

Fossilbränslefri organisation 2030

Remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande

Lena Lundström Stoltz
Stadsdelsdirektör

Kersti Tagesson
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog 2016 Strategi för fossilbränslefritt Stockholm 2040 som en riktlinje till stadens Miljöprogram 2016-2019. Ett av uppdragen i strategin var att kommunstyrelsen tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och servicenämnden skulle ta fram en handlingsplan för att staden som organisation ska vara fossilbränslefri 2030. Detta ärende utgör avrapporteringen av det uppdraget.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning anser att denna utredning belyser en nödvändig och värdefull inventering av stadens fossilbränsleanvändning. Några av de förslag och insatser som nämns i rapporten har utvecklingspotential. Det kommer behövas tydliga handlingsplaner, bra information och stöd till verksamheterna.

Bakgrund/Ärendet

Kommunfullmäktige antog 2016 *Strategi för fossilbränslefritt Stockholm 2040* (Dnr 134-175/2015 beslutad 2016-11-28) som en riktlinje till stadens *Miljöprogram 2016-2019*. Ett av uppdragen i denna strategi var att kommunstyrelsen tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och servicenämnden skulle ta fram en

handlingsplan för att staden som organisation ska vara fossilbränslefri 2030. Detta ärende utgör avrapporteringen av det uppdraget.

Stockholms stad som organisation bedöms stå för cirka 10 procent av de totala utsläppen i Stockholm och ska gå före i omställningen och bli fossilbränslefri senast 2030.

I rapporten identifieras stadens nuvarande fossilbränsleanvändning och förslag ges på insatser som leder staden mot fossilbränslefrihet. Rapporten har utgått från den systemgräns som gäller för Strategi för fossilbränslefritt Stockholm 2040 men inkluderat stadens verksamheter utanför kommungränsen.

I rapporten ingår en inventering av stadens fossilbränsleanvändning med fokus på att identifiera stadens processer och användningsområden där fossila bränslen nyttjas. Rapporten innefattar även förslag till åtgärder och insatser som staden behöver vidta för att denna användning ska upphöra. Förslagen är utformade mot bakgrund av de förutsättningar som är kända idag kring teknikutveckling och andra omvärldsförutsättningar för att staden ska komma så långt som möjligt.

Inventeringen av stadens fossilbränsleanvändning delar upp användningen inom inköp av energi, transporter inom olika kategorier samt byggnation, drift och underhåll av infrastruktur och fastigheter där arbetsmaskiner ingår. Stadens nuvarande fossilbränsleanvändning är störst inom uppvärmning och användning av arbetsmaskiner.

Förslagen till åtgärder och insatser är uppdelade i tolv grupper:

- Förankring och styrning
- Kommunikation och uppföljning
- Strategisk samverkan
- Upphandlingsstöd för fossilbränslefri organisation
- Fossilbränslefri el
- Fossilbränslefri uppvärmning
- Fossilbränslefri gasanvändning
- Fossilbränslefri fordonsflotta
- Fossilbränslefria transporttjänster
- Fossilbränslefria varutransporter

- Fossilbränslefria arbetsmaskiner och entreprenader
- Fossilbränslefria tjänsteresor

De inledande åtgärdsförslagen syftar till att ytterligare förankra målet om en fossilbränslefri organisation 2030 i stadens styrdokument och genom samverkan ge förutsättningar för att nå målet. De följande åtgärderna ger förslag på insatser för att avsluta fossilbränsleanvändningen inom respektive sektor. Majoriteten av åtgärderna är upphandlingsrelaterade där krav på förnybara bränslen måste ställas. Stadens möjligheter till att nå målet begränsas av den tekniska utvecklingen. Utbudet av alternativ till fossila bränslen är i vissa delar begränsat, särskilt för arbetsmaskiner vilket är ett område där staden kommer att möta den största utmaningen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för utveckling, lokaler och stadsmiljö.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning anser att denna utredning belyser en nödvändig och värdefull inventering av stadens fossilbränsleanvändning.

Några av de förslag och insatser förvaltningen ser som områden som bör utvecklas mer är:

- *Kommunikation och uppföljning* – Det är viktigt att staden på ett tydligt sätt informerar samtliga verksamheter om målet fossilbränslefri organisation och hur verksamheterna ska göra för att uppnå målet. Ett bra exempel på en lyckad informationssatsning är stadens arbete med kemikaliesmart förskola som har fått stort genomslag bland stadens förskolor. Enkla handlingsplaner som är tillämpbara för verksamheterna måste tas fram. Det är också viktigt att de mål och indikatorer som tas fram är mätbara och tydligt utformade så att alla gör på samma sätt och att målen är uppföljningsbara. De indikatorer som finns idag tolkas olika på olika förvaltningar och bolag.
- *Strategisk samverkan* – resurserna inom miljöområdet varierar mellan stadsdelarna. Samarbetet mellan stadsdelsförvaltningarna måste bli bättre. Tillsammans med samlad kompetens kan förvaltningarna åstadkomma mycket mer.
- *Upphandlingsstöd* – för att staden ska bli en fossilbränslefri organisation bör det inte finnas något annat alternativ än ett

fossilbränslefritt alternativ. Det ska vara lätt att göra rätt för stadens verksamheter. Kompetensen måste vara fortsatt hög hos upphandlarna.

- *Fossilbränslefri el och uppvärmning* - förvaltningen styr över förbrukningselen, men eftersom vi uteslutande arbetar i inhyrda lokaler råar vi sällan över val av uppvärmningssystem. Möjligtvis kan staden centralt utarbeta krav som vi som hyresgäster kan ställa på fastighetsägarna.
- *Fossilbränslefria transporttjänster* - Kategorin delade tjänstetransporter bör kartläggas grundligt med hjälp av stadsdelarna och bolagen för att utreda vilka transporter som finns. Exempelvis har stadsdelarna olika entreprenörer som hämtar förpackningsavfallet vilket medför ökade transporter.

För att uppnå målet om en fossilbränslefri organisation gör förvaltningen bedömningen att det kommer att behövas tydliga handlingsplaner, bra information och stöd till verksamheterna.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att överlämna detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Fossilbränslefri organisation 2030